

ÉJSZAKÁK

Filmnovella

BOGDÁNFI SÁNDOR

Habselyem bugyit és habselyem hálóinget, tisztát és illatosat öltött a világ leghűségesebb hitvese, özvegy Bakrács Eduárdné született Hódi Aranka. Huszonhárom éve minden este egyazon műveletek szertartásos elvégzése után tért nyugovóra: zuhanyozás előtt hosszan szappanozta pompás testét, kimérten, lassan, megszokottan, előbb a sima, szép arcát, egy-egy ujjával behatolva az orrlyukakba meg a fülkagyló hajlataiba és üregébe, aztán szépen sorjában szappanhabbal borította kecses nyakát, gömbölyded vállát és karjait, feszes mellét, köldökkel díszített hasát és keskeny csípőjét, hosszú combját és lábszárát, végül pedig, külön elidőzve a puha szőrpamaton, gondosan bekente forró lába közét és formás, hibátlan farát, majd félig megnyitva a csapot, hagyta, hogy a vízrózsából csorgó meleg víz lassan elárrassa minden porcikáját. Utána addig frottírozta a bőrét, amíg érezni nem kezdte ereiben a vér pezsgését; mielőtt tiszta alsóneműbe bújva lefeküdt volna, megpaskolta a párnáját, majd a másikat is, amelyre megboldogult élettársa hajtotta a fejét egykoron. Halála után is megvetette neki az ágyat minden este. És minden este, ahogy illik, el is köszönt tőle, a hites urától, akivel ebben a jelenleg félig üres ágyban húsz éven át élt házasságot. Itt teljesedett ki kettőjük boldogsága, és ha a férje bárhol és bármikor karon fogta, mondván, most gyerünk haza, ez a haza a kettős ágyat, a családi szentélyt, a szabályos és rendszeres szeretkezést jelentette, azt, amiről három éve örökre lemondott, és ami miatt egyesek rejtélyesnek, hideg szobornak, mások meg buta libának tartották.

— Nyugodalmas, jó éjszakát, drágám — súgta Aranka az érin-

tetlen párna felé, eloltva az éjjelilámpát, s arra gondolt, hogy valóban nyugodalmasak voltak az éjszakák az elmúlt három évben, a lemondás három szűk esztendejében.

Ez az éjszaka azonban — három év után először — nem volt nyugodalmas. A világ leghűségesebb hitvese határozottan hallotta, hogy nyílik az ajtó. És határozottan érezte az idegen férfitestet, amint a takarója alá bújva közeledik és hozzásimul.

— Edusom, édesem, te vagy? — lehelte maga elé, s megrémülve, egyszersmind vágyakozva várta a férfi következő mozdulatát. Tudta, hogy nem Edus tért haza.

Halványan felderengett a tudatában, hogy neki, a negyvenéves, erkölcsös és vallásos özvegynek, aki az oltár előtt örök hűséget esküdött az urának, s ezt eddig hűszévi házassága és háromévi özvegysege során példás önmegtartóztatással és lemondással, szemlélve, állig begombolkozva, s hosszú szoknyákban, bő blúzokban járva az emberek között, és arra készülve, hogy majd a másvilágon újból találkozik és végképp egyesül a megboldogult urával, Edussal, meg is tartotta, most illene védekeznie, ki kellene ugrania az ágyból, sikoltoznia kellene, segítségért kiáltania, rendőrt hívnia, vagy legalább ki kellene futnia az udvarba és fellármáznia a házbelleket, az albérlőit, ők minden bizonnyal megszabadítanak a tolakodótól. Ám a sötétség és a kíváncsiság, főleg pedig a bűnös kaland szédítő ígérete, némaságra készítette. De ha nem is tiltakozott az elkövetkező események ellen, nem is vette tudomásul őket: behunyt szemmel oldalára fekvé, alvást színlelve, moccanás nélkül tűrte a simogatást.

Hálóinge a nyakáig gyűrődött fel, bugyija a sarkáig csúszott le.

Karok ölelték át hátulról. Ujjak érintették a mellbimbóit, simogatták a combját, hosszan és puhán játszadoztak a csiklójával, közben a tarkóján érezte a férfi forró leheletét, apró csókjait, enyhe harapásait, s az izgalom tetőfokára érve élvezett el. A férfi kőkemény orgánuma csak ezután vette ostrom alá előbb az özvegy szeméremajkát, aztán óvatosan nyomulva előre, illeszkedett be a felforrósodott és újfent izgalmi állapotba jutott hüvelyébe. A ritmus egyre gyorsult, az egész fekhely ringott, nyikorgott, recsegett, s az özvegy alig tudta visszatartani a torkán feltoluló vinnyogásokat, nyögéseket, sóhajtásokat. Meg akarva őrizni inkognitóját, az özvegy néma volt, mint egy kődarab. A férfi hirtelen kihúzta még mindig merev hímtagját, s azon nyomban a lejjebb levő nyílásba helyezte, a nő csiklóját birizgálva mind a tíz ujjával. Az özvegynek

nem maradt ideje a felszisszenésre, a tiltakozásra, az eltávolodásra, részben mert a hasító fájdalom gyorsan megszűnt, részben pedig mert érezte a magömlést, s ez elégedettséget és hálaérzetet keltett benne, lám, milyen figyelmes a partnere, vigyáz, nehogy teherbe ejtse.

Az ernyedtség áttetsző ködfátyla borult az özvegy lehunytt szemére. Rég feledett apró sajgásokat, csípéseket, viszketéseket érzett az ágyékában, amely hosszú-hosszú meddőség, szárazság, érzéktelenség után most végre újból, bár bűnös tevelgyés árán, de maradóképtelenül eleget tett eredeti rendeltetésének. Asszony volta határozta meg kejes hajlamait, ezt most lehunytt szeme mögött tisztán látta. S nemcsak látta, érezte is, a tarkóján, a mellbimbóján, a hüvelyében, és azzal is tisztában volt most, hogy az aszkézis nem természetes állapota a nőnek, hiszen olyan nedvektől, fájásoktól és élvezetektől fosztja meg, amelyek létéhez tartoznak. A büntelenség nem női tulajdonság, ezt megmondja majd a tisztelendő úrnak is a vasárnapi gyónás során. És azt is elmondja, milyen jó a bűn, ha jól csinálják a bűnösök.

Ki lehet ez a vakmerő férfi, aki oly gyorsan és nesztelenül távozott? — tette fel a kérdést önmagának az özvegy, de nem volt ideje válaszolni, mert hirtelen megérezte, hogy egy hímtag kotorász benne, hevesen bökdösve méhnyakát, és a méreteiből, valamint az ujj érintéseiből ítélve meglepetten jött rá, hogy most egy másik férfi furakodott özvegyi ágyába és ágyékába. Ellenkezésről, persze, szó sem lehetett, mert a kétérzés már elhatalmasodott rajta, és a férfi is vele együtt élvezett el.

Ezután következett az özvegy szívében és ölében eleddig még nem tapasztalt, kellemes és felemelő, izgató, időnként észbontó ingereket felkeltő simogatások, babrálások, karmolgatások, puszilgatások, szopogatások, harapdálások, birizgálások, vonaglások változatos és futamszerű sorozata, amitől hol megfeszült, hol elernyed az özvegy teste és lelke. Legmélyebb bensőjéből rövid sóhajok törtek elő, mind halkabbak, mind egyenletesebbek, mígnem hanyatt fekve elszenderedett, és az első számú férfit felváltó kettes számú férfi átadta a helyét egy harmadik bajuszosnak, s az özvegy hamarosan egy bajusz és egy nyelv mozgását érezte a lába között, ezek ketten virgoncan jártak-keltek szeméremtestének pitvarában a csiklótól a hüvelyig és vissza. Mennyei élvezet volt ez annál inkább is, mert néhai férjének a szemérmessége és tudatlansága folytán még sohasem részesült hasonló gyönyörben, bár a képeplápból

már értesült róla mint különlegességről. A bajszos férfi később felkúszott egészen az ágy végéig, sőt a falig is, az özvegy ajkát és nyelvét igényelve hímtagja részére, ámde Aranka szégyenlőssége miatt ez csak részben sikerült, az ingerlő kis puszilások nem bizonyultak elég hatékonynak, úgyhogy a férfi lejjebb csúszott, és hagyományos módon tette magáévá az ötödször elélvező özvegyet. Mire az felocsúdott aléltságából, a férfinak már hűlt helye volt.

Félelmében nem merte kinyitni a szemét az özvegy. Annyi év után három férfi! A hűség hideg józansága után most három idegen forró test ejtette kábulatba. Paráznasága megdöbentette. Összeszorított foggal nyöszörgött, s gyorsan keresztet vetett háromszor.

A büntudatnál is hatalmasabb volt azonban a jóllakottság érzése az éhezés és nélkülözés éveit után. Görcsösen kapaszkodva a párnába, álom és ébrenlét határán hasított tudatába a felismerés, hogy néhai férje itt fekszik mellette, és minden bizonytalansággal szemtanúja volt a bűnös aktusnak, a bűnös, de gyönyörteljes házasság-törésnek.

Miért hagyta magamra, Edus? Megtanítottál a hűségre, a szeretkezés szégyenteljes mozzanatainak elhallgatására, az éjszakai szótlanságra és a nappali ártatlan puszikra. Aztán eltűntél örökre, itthagytál engem fiatalon, tapasztalatlanul, abban a tudatban, hogy az örök hűség vállalása kötelez, az esküszegés pedig kárhozható visz.

Mit tehettem volna, Edus, amikor a hosszú éveken át tartó böjt után az a három erős férfi rám rontott? Tehetetlen voltam, mert mind a három gyengéd és figyelmes volt irántam. És azt is el kell ismernem, hogy férfi a javából mind a három, érti a dolgát, hiszen csodálatos rezdüléseket és nedveket indított el testem mélységeiben. Szégyellem magamat, Edus, igen, büntudat mardos, mert felfedeztem a bűnt. Miért olyan gyönyörűség a bűn, Edus?

Az özvegy ébredései mind nyugösebbekké váltak. Rendszerint délben kelt, lelkiismeret-furdalást, egyszersmind jóleső kielégültséget érzett, s kíváncsian vizsgálta a testét a zuhany alatt. Harapásnak, csípésnek, szorításnak semmi nyoma, holott nemegyszer része volt belőle a sötétben, bár jajszó nélkül túrta, mint ahogy viszonzás nélkül túrta az érintéseket és behatolásokat is, nem áruvalva el sem mélységes büntudatát, sem határtalan örömeztetését.

Ám ha a testén nem volt sérülés, a lelkében nem volt minden a helyén. A büntudat most már csömörrel is párosult. Nem tudta megmagyarázni magának, hogy bár szigorú erkölcsi felfogá-

sából jöttányit sem engedett, miképpen lehetséges, hogy eddig egy esetben sem szállt szembe támadóival, egy esetben sem vonakodott teljesíteni kívánságait, kielégíteni ferde hajlamaikat, alávetni magát olyan nemi rituáléknak, melyeket néhai férje, a volt középiskolai tanár minden bizonnyal szexuális aberrációnak, szennyes fajtalankodásnak minősített volna.

Az orgazmusi orgiák, ahogy az özvegy — a képeslapokból szerzett szexuális ismeretei alapján — nevezte az éjjeli erőszakos támadásokat, már egy hete tartottak, amikor az udvaron beleütközött Szűcs Róbertbe, legkedvesebb és legkomolyabb lakójába; ugyanis öt albérlője volt: Róberten kívül két komolytalan egyetemi hallgató és két, szintén komolytalan segédtisztviselő, köztük kettőnek volt bajusza. Az özvegy memegyszer tapasztalta, hogy a fiúk rajta felejtik a tekintetüket, ám ő a fejét elfordítva sietett mindig udvari lakásába.

Most azonban vége a bujkálásnak, szembe kell néznie megronóival.

— Miért nem hagy engem nyugton, Róbert? — tette fel a kérdést, ránézve mélykék szemével a jóképű, magas, szőke férfirra.

Róbert azonnal válaszolt:

— Mert halálosan kívánom, Aranka.

Az özvegy megremegett.

— Szóval maga az egyik.

Róbert folytatta:

— Maga zárt doboz, Aranka, ha felnyitják, csupa káprázatos érték tárul fel.

Az özvegy elsápadt.

— Maga hát az egyik.

— Nem az egyik, hanem az egyetlen. Jól tudja, hogy évek óta építem a hidat.

— Miféle hidat?

— Az ágyához vezető hidat. Azt a tizenkét métert szeretném áthidalni, mely a szobámat a maga hálószobájától elválasztja. A maga vallása azonban tiltja a hídépítést.

— Maga, Róbert, a tilalmam ellenére nemcsak megépítette azt a hidat, hanem át is kelt rajta az elmúlt hétfőn, és azóta is minden éjjel.

A férfi szemlátomást meglepődött.

— Nem értem, mire céloz — mondta hosszan fürkészve az özvegy arcát, majd a fejét rázva hozzátette: — Sajnos, vaktöltény-

nyel lövöldöz. Ma érkeztem vissza Svájcból. Tíz napig voltam úton, bár ott is gondoltam magára, a maga kihívó aszkézisére.

Az özvegy kételkedve nézett rá.

— Valóban úton volt?

— Valóban. És ott is a magában rejlő lehetőségeket latolgattam. Nem is sejti, milyen óriási lehetőségek rejlenek magában.

— Bennem?

— A testében. A maga teste szégyenlős és érintetlen.

— Hazudik.

— Színigaz, amit mondok. Az érintetlensége sokkal izgatóbb egy fruska szüzességénél.

— Hazudik! Nem volt Svájcban az elmúlt héten. Itthon volt, és beosont hozzám minden éjjel. Mért tette, ó, miért?

— Képzeldődik, Aranka. Vagy összetéveszt valakivel. Luganóban voltam csakugyan. Különben, ha engedné, minden éjjel kétszer is beosonnék.

— Szentelen!

— Nem értem, miért sérteget.

— Összefogtak ellenem. Abban a hitben fogadtam be magukat a házamba, hogy majd tiszteletben tartják szomorú özvegységemet, megvédenek, biztonságot nyújtanak. Közben meggyaláztak. Szó nélkül, előzetes udvarlás nélkül betörték a magányomba, és birto-
kukba vettek.

Róbert elképedve hallgatta a nő kitörését. Évek óta visszavonultan, zárkózottan élt itt, hátul az udvarban, s most egyszerre vádakkal áll elő.

— Forduljon orvoshoz, Aranka. Magának megártott a magány.

— Bolondnak tart?

— Paranoiásnak talán. Amiket itt beszél, merő paramnézia. Mind az öten kívánjuk magát, ez igaz, hiszen nem vagyunk fából, maga pedig itt van velünk egy fedél alatt, mint egy időzített szex-
bomba. Egy fantáziáló bomba, mely összekeveri a képzelt eseményeket a valóságosokkal, olyasmikkel gyanúsítva bennünket, amik-
re sohasem volnánk képesek.

— Maguk mindenre képesek. Mindenre!

— Téved. Csodálói vagyunk a maga túlvilági hűségének. S ké-
szek vagyunk megvédeni bármikor.

— Egy szavát sem hiszem — szipogta az özvegy, és összeszo-
rított ajakkal vonult vissza udvari lakásába.

Sokáig ült az asztalnál a semmibe bámulva, aztán leveleket írt.

Házeladási szándékára hivatkozva azonnali hatállyal felmondott mind az öt albérlőjének. Őket hibáztatta most minden bűnéért és minden öröméért. S nem tudta megbocsátani nekik sem a vétkezést, sem az élvezést.

Nem leszek a prédája senkinek, gondolta, nem akarom, hogy kívánatos legyek a számukra, nem akarom, suttogeta, magához szorítva a felmondóleveleket.

A felmondásokat személyesen kézbesítette, kérve, hogy azonnal távozzanak. Az albérlők fejcsóválva vették tudomásul a furcsa eljárását, de rögtön hozzáálltak a csomagoláshoz. Róbert szeretett volna mondani valamit, az özvegy azonban elfordult tőle, s gyorsan elvonult.

A függöny mögül leste őket. A ház előtt veszteglő gépkocsikba rakva bőröndjeiket, a hátsó ülésekre hányva öltönyeiket, kabátjaikat, indultak a kertvárosba, ahol mindig volt kiadó szoba.

Melyik lehetett közülük az a három sötét gazfickó, aki bemocskolta, lealjasította, felkavarta benne nőstényiségét? Melyik lehetett közülük az a három nagyszerű férfi, aki a gyönyörnek eddig ismeretlen és tiltott tájai felé vezette? Melyik lehetett közülük az a három betörő, aki elrabolta erényességét, élete egyetlen célját és értelmét? Melyik lehetett közülük az a három művész és bűvész, aki mesterien varázsolta elő elapadt testéből az ifjúkori nedveket és izzóvá forrosította fel már-már elhidegedett ágyékát? A lányos arcú, szőke, kék szemű Kosta talán? A magas, izmos Péter? Esetleg a nagy orrú, vörös hajú, szeplős Iván? A beesett arcú, ritka hajú, cingár Gábor? Nem, nem, az lehetetlen, azt nem akarom, ne legyen ő! És Róbert? Hátha hamis alibit talált ki magának? Most egyik sem mer a szemébe nézni, megvallani az igazat, bocsánatot kérni. Karjukat a magasba lendítve intenek, a háznak, nem neki, s hangosan zúgatva a motort indulnak. Csak menjenek. Látni sem akarja őket többé, hiszen úgy legelészték a testét, mint barmok a füvet.

Lakatost hívott, s azonnal kicseréltette az összes zárat, utána a templomba sietett a gyóntató papjához, megvallotta bűneit, részletesen elmondva az elmúlt hét szennyes eseményeit. A pap szigorú penitenciát írt elő, megtiltotta neki a képeslapok olvasását, másnap délutánra pedig meghívta a paplakba teára, de az özvegy, zaklatott idegállapotára hivatkozva, elhárította a meghívást. Harangzúgással kísérve lépett ki a templomból, közben Edével beszélgetett magában. Bocsánatért esedezve ígért neki újfent örök hűséget.

Hazaérve gondosan bezárta a kaput, és rálakatolta a vaspántot is. Rajta kívül egy lélek sem tartózkodott a házban. A folyosó kongott a lépteitől, amikor szobáról szobára járva húzta le a redőnyöket, reteszelte el az ajtókat, mint a porkoláb a börtöncellákat, s végül az udvari lakásba, egyenesen a hálószobába ment, hogy mindent elrendezzen a megbocsátás éjszakájára.

Egy dobozból elővette Ede fényképeit, s feldíszítette velük a szobát: Ede csecsemőkorában, Ede hintalovon, Ede az iskolapadban, Ede a gimnázium épülete előtt, Ede az egyetem kapujában, Ede lovon, Ede gépkocsiban, Ede a vonatablakban, Ede Párizsban, Ede Rómában, Ede Velencében, Ede Belgrádban, Ede esküvőn, Ede a szülei sírjánál, Ede az íróasztalánál, Ede átveszi a kitüntetést, Ede ravatalon, Ede sírja. Az asztalon, székeken, fotelokon, a tükör keretében, az ablakpárkányon, az éjjeliszekrényen, mindenütt Ede...

Az ágya mellett felhalmozott képes hetilapokat felnyalábolta s kihordta, máglyát rakott az udvar közepén. A lángok felkapták, megcsavarták és a magasba dobták a színes oldalakat, a meztelen női testeket, a sikamlós történeteket, a szexológus tanácsait, a zsíros vicceket és a malackodó karikatúrákat. Az egészből csak egy rakás hamu maradt. Az özvegy összesöpörte a maradékot, a személtárába öntötte, s utánaköpi.

Visszatérve az udvari lakásba gondosan elreteszelte a bejárati ajtót, bezárta a hálószoba ajtaját, tökéletes biztonságban érezte magát, és állt, állt a szoba közepén tanácstalanul. Mitévő legyen most? Mit vár tőle megcsalt férje ebben a helyzetben, amikor mindent előkészített, hogy jóvátegye vétkeit és elnyerje tőle a bűnbocsánatot?

Ezúttal változtatott az esti szertartáson, zuhanyozás után nem habselymet, hanem állig érő vastag hálóinget és flanell pizsamanadrágot öltött, és az esküvőjükről készült fényképet szorítva a szívéhez feküdt be a kettős ágyba, kettejük ágyába. Jó éjszakát, Eduskám, szívem — súgta a másik párna felé. Jóléssel elégedettséggel oltotta el az éjjelilámpát, s úgy érezte magát, mint a bűnös angyal, akinek sikerült legyőznie a sátánt és társait.

A sátán és társai azonban nem hagyták magukat. A lehúzott redőnyökön, elreteszelt, bezárt ajtókon át hatoltak be az özvegy testébe. Hirtelen rohanták meg, hárman, egyszerre. Ismerte őket, de eddig rendszerint egyenként bújtak az ágyába, kivárva, míg az előbbi elvégzi a dolgát. Most azonban együttes erővel, páratlan ügyességgel és szakszerűséggel vették birtokukba az özvegy minden por-

cikáját, pontosan beosztva minden milliméternyi helyet a testén és az ágyában, s polip módjára egybefonódva, szétválva és újra egyesülve gomolyogtak, és örömteli nyöszörgések, vinnyogások, morgások, gügyögések közepette az egyik hátulról hatolt belé, a másik előlről bújt az ölébe, és a klitoriszát nyaldosva helyezgette a nyelvét mind mélyebbre, a harmadik pedig az özvegy mellbimbóit puszilgatva a szájába lövelte az ondót.

A többször is kielégített és újra meg újra felgerjesztett özvegy, szaporán lélegezve, csukott szemmel, aléltan és némán túrta a gyönyöröket és az undorokat, ám hirtelen azt észlelte, hogy a három szerető egyszerre surran ki mellőle. Abban a pillanatban fény hasított a tudatába. Kiugrott az ágyból, hogy üldözőbe vegye és fülön csípje támadóit, ámde zárt ajtóba ütközött. Egymás után zárva ki az ajtókat végig rohant a szobákon, az udvaron és a folyosón. A tüdeje erősen zihált, a szíve szaporán dobogott, apró sikolyok törtek elő bensőjéből, a torkát zokogás szorongatta. A nyitva maradt ajtókat úgy csapkodta a huzat, mintha valaki dühösen járt-kelt volna az üres házban.

A ház valóban üres volt. Támadóknak semmi nyoma. Csak a függönyök mozogtak, lebegtek, mint a kísértetek.

Az özvegy magába roskadva leült a ház küszöbére, anyaszült meztelenül. A hajnali járókelők messze elkerülték, eszelős tekintétől félve. Mögötte a kapu tárva-nyitva nyikorgott.

A hideg légáramlat belemarkolt a hátába, az egész testébe, melyet most idegennek, különállónak érzett. Mit keres ez a hideg hústömeg itt a kövön, ez nem az ő teste. Amaz az övé, amaz, amelyen fél éjszakán át forróságok lüktettek, csodálatos és titokzatos folyadékok csordultak, párolódtak, lövelltek, hímizű, pázrásillatú nedvek tolultak fel minden nyílásába, minden pórusán áttörve. Az, gen, az volt az ő teste, az a végsőkig odaadó, határtalanul merész, ősi ritmusban mozgó, a lét örömeit kereső, érintéseket és izgalmat, élvezetet és kielégülést találó test. Az azonban eltűnt az álmok, a vágyak, a képzetek kódében, s most ezt a megmaradt testet, ezt az értéktelen, hasznavehetetlen, csak hétköznapi mozgásra alkalmas idegen testet, ha tehetné, hernyó módjára levedlené.

Lehunyt szemei mögött filmszerűen peregtek az elmúlt éjszakák eseményei. S a filmocka meg-megállt, élményeinek egy-egy mozzanatát rögzítve, mintegy figyelmeztetésképpen, hogy nem úgy történt, ahogy ő képzelte. Nem három férfi támadt rá, hanem ő maga erőszakolta meg magamagát.

Nincs hát bűn, nincs csalás, nem volt paráználkodás, hű maradtam néhai férjemhez. Bakrács Edéhez, gondolta az özvegy. Ocsmány álmom volt az egész. Pornócikkek hatása. Onánia.

Szégyen, ó, minő szégyen!

Örült vagyok talán? Nem tudom megkülönböztetni, vagy nem akarom, az álmot a valóságtól? — tette fel a kérdést önmagának, borzongva és vacogva.

Az albérlők ártatlanok, én meg kidobtam őket. Gyalázatosan viselkedtem — súgta.

Nem kellek senkinek, képtelen vagyok a bűnre, képtelen vagyok a csalásra, képtelen vagyok az öröme, gondolta, s az volt az érzése, hogy teljesen kiürült, nincs is belsője, csak jeges reszketés csorog az ereiben, itt a vég. Aztán érezte, hogy elindul belőle a meleg pisi. Mégis él hát.

Megyek, sietek Eduskához — mondta hangosan, és belülről bezárta a kaput.

A hálószobában rendetlenség fogadta. Az ágynemű összegyűrődve, a hálóinge és a pizsamanadrágja az éjjeliszekrényen, Ede fényképei szétszórva a padlón.

Rendet kell teremtenem magam körül — határozta el magát az özvegy. — Mindent összekevertem, széthánytam, felforgattam, téveszméket követtem, álmok rabjává, nevetségessé váltam. Ezentúl másképp lesz. Nekem nem öt albérlőre van szükségem, hanem egyre. Világos! Még ma felhívom Róbertet — mondta dacosan, és sebtében összeszedve Ede fényképeit, behányta őket a szekrény aljába.